

Paoro

Tiito

Iyoteparia

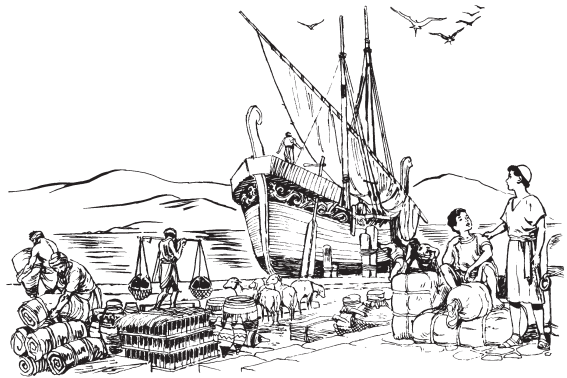
Teepotari

1 Kúira Tiitoo. Nee Paoroa Riosi yorakiamentia, apoe Eesusi Riosie Weratiamee weratiame. Neeea i'ka iyojurachio, paparanichi simiyame aamo nayewemania, yooma Riosi ahpo ijinuwa enemichio uuriao, pu'kao ahpo Taanachi Eesusichi paparakameo. Ihji ikachi iyojurachi no'o aamo iyotepaa, epeche ma'chiamé chiiame aamo iyotepamania, Riosi te'ta pichiwarichi simiyameo, yooma aaata Eesusi Riosie Weratiamechi paparamewichioo, epeche kaawe te'teretomichiopua Riosichio, wa'ami ti'tiopachiami mochikameo, pu'kao epeche kaawe tetewipuawichiopua Riosieo. ²Aamo iyotepaninia tiameo, pu'ka Eesusi Riosie Weratiamechi paparamé nane'remichiopua tiameo, pichiwa enemerikopua ahpo puuyeka mochitoa ki wahjiamesi ahjapuameo, pu'kao Riosia, ke'chu weee yasipoi o'iniao aamo kiamo e'raria. Riosia wa'a ahpo e'rariaa, kiisi wistukipua, Riosia te'ta pichiwa wa'a iintomeripua, kiisi wistuamekapa. ³Ihji Riosi ke'chu naayachi o'inia iintomo e'rariaa, ehpe taawechiami ma'chitaniamepua ahpo nayewatuameé. Neeei apoe taamo Newipatiame Riosie uhjuratiamentia, ahpo e'raria ma'chitamichiopua ehpe taawechiamio. ⁴Aamo Tiitoo, no'o poonichitia tetewameoopua Riosichio, wa'achitia te'tiamekapa teemea Riosichi paparawao, i'ka iyojura aamo iyotiamenia aamowichioo, Riosichi taamo oowe e'ria. Neeea taamo Noono tewekachi kahtiamé, Eesusi taamo Newipatiameopua tiameo, amochi teerepajeraninia aamo iikachi tísia ta'iria yasirao, aamo kaaweruma tesiwewaopua.

Tiito tekipanaria Kereta, neronasipa weeechi ohjoewachi

⁵No'oo aamo Kereta pawenasipa weeechi toakoioo, itapiti katewemichio wa'a aamo toakamentia, wa'a ikisa aaata

pa'pamiratumeri
 ajawamichio,
 yooma pipiripi
 ti'tiopachiamiopua
 ahkaoi mochiwachiamio,
 te'ta no'oo aamo
 chaaneriachitia. ⁶Puuu
 pa'pamiratuame
 aamo ajawamiaa,
 ka'karuma tiaame
 enemeripua, kihta
 a'chi tiame apochio,
 ihta itapiti a'chitiame
 ki kaawerumaopua;

*Paoroa Tiitoo Kereta pawenasipa
 weechi toani. (1:5)*

piiripi wa'api uupieme enemeri puuua; tatanaraai, Riosichi paparame
 enemeripua, kihta a'chitiame iintowa wenejitiamie, kihta iinueme
 enemeripua, newitokache itapiti ki kaaweruma iintonarewao.
⁷Tiopachi te'ta paamiratumeria, te'ta Riosi iyoriwa tetewiniame
 enemeripua, puuua Riosi itapitiwara te'ta neesetoamerakapapua;
 ki e'raka ihsiamie enemeripua ahpo ku'kuiwachio; ki utewachi
 newitoka iintomeripua ahpo e'rarikameraopua; kiisi nawajiamie
 enemeripua tiameo; kiisi nasiwame enemerikoipua; itapiti yooraka
 yowiwameoi, kihta na'ara ihsika yowinariame enemeripua. ⁸Ohso
 kaawe puuua, te'ta kaaweruma tijoe enemeripua, te'ta kaaweruma
 inatame; aaata ki ahka che'repame tiameo, ki'yame enemeri
 puuua ahpo ta'pechi che'repamichioo; puuua kaaweruma e'rari
 iinueme enemeripua Riosichio, tísia ahpo kaawe neesetoame, ki
 kaawerumachi ahpo wichipuameo; ki nahsinaame enemeriopua,
 ahpo Riosiwichio ihsiwao. ⁹Puuu pa'pamiratuamea, kihta se'wi
 ikiyame kaawerumachi enemeripua; puuua Riosichewichio
 ihsiwache, ahpo teerewaame; kaaweruma inataniame peenewarieme,
 enemeripua. Ahpo masitiaopua, kaawe machiyame enemeripua ahpo
 masiteretiao, peeneka pu'seretiamie aaataoi ahpo wahjachio, pu'ka
 ahpo kaaweruma masitiaeo kipoteka. Wa'atiaopua, kaawe ahpo
 nehpuamichioopua, itapiti ahpo ki kaaweruma chaanetiao,

¹⁰muuwaame mochikamekopua ti'tijoeri, kiisi kaawe erakoame
 taamo masitiao. Puuu ti'tijoeria wahjachio, epeche utewa erakoame
 siichitepuwa nokiwameo, pu'ka ki ijinatari ahpo masitewao,
 pukae se'wichamepua Riosie kaawerumara masitewao. ¹¹Nape
 pu'kao muuu Tiitoo, to'pepuapua chu'waraopua pu'kao, utewaame
 terikaopua pu'kao, wa'ineka pu'ka chaachapao, wa'asi aamo
 werapamichioopua pu'kao, pu'ka wihkuariwarao. Puuua ta'pechiami
 enapaka wihkuekao, yooma petechiami mochikame se'wichamepua

ki Riosikamera pichiwarichi masitewachio, toomi koparoaka masitekaopua. Wa'a nokaka yowiyamepua, ki pichiwari chaachaparíe.

¹²Piie taawechei wa'a Kereta no'o kahtioiopua pehjiio, aaata Kereta wa'api ohjoemea, wa'a mochikameo machikamekapapua ihtana nokaka mochikamekopua pu'kao, no'o tuuyekapua eee cheekao: “I'wa Kereta mochikamea, kiiya yoomahka wihkuamepua, oorika te'terame puuua, tísia nanasiname, oowera u'matoka koaka pu'seriame posakamekaipua.” ¹³Ihji tijoe wa'a tiame no'o tuuyekamea, pichiwa cheekamepua wa'a te'teriaio. Pukaepa muuua Eesusichi paparameo, utewaeme tuuyepuapua pu'kao, ki wa'achi nokimichioipua pu'kao, ohso kaawe pewatiame mochtionurepuapua pu'kao, ki se'wi nuureka ahpo Eesusichi paparao. ¹⁴Wa'a aamo chaanesoopua pu'kao, kaawe chiiame aamo inamukamea, ki e'weka mochtioapua waikao, siichitepuwa nokiwameo, pukae ahpo wihkueniameopua, ki Riosi pichiwarichi simiyameo, ukana ajatoameopua Riosi pichiwarío.

¹⁵Aaata kaaweruma inatariemea, kihta inatanariamepua ki kaawerumao kihtawichio kaawekameo, oowera pu'serewapuawichio nayewaniameo. Nape aaata kihtawichio ki ka'karumache inatamea, puuua ahpo iikachio, pochikame kahtiamepua na'arario, ki nakika mochtioamekapapua Riosi te'ta pichiwarirao, te'ta kaaweruma tuuyewario. ¹⁶Puuua wihkuari ma'masitaripua, Riosi te'ta ma'masitariko tuuyaiopua, ahpo wa'api wihkuari nokayaeo, ahpo wa'api wihkuchame tetewitamepua. Puuu ti'tijoeria, kichiwa nokayamepua, kiisi e'weka mochtioamekapaopua Riosio, newitokache ki ka'karumara nokisiamepua, kihta noonoeme tiamepua, ihtaoi kaawerumao.

Kaaweruma masitewa ki se'wi simiyame

2 Muuu Tiitoa, kaawerumache nokiwame masitepuapua. ²O'ochetiameo, apochi neesetoka mochtionurepuapua ki kaaweruma yoraniameo, se'wi ahpo nokimiaopua ki kaawerumachio, ahpoo puuua, yooreka tetewipuawichio. Iwapakame enenurapuapua pu'kao, ahpo Noono tewekachi kahtiamechio, te'pa tewekachi kahtiamé Noono, pichiwa nakiyameko tetewiteka, ahpo wahjachioipua tiameo, pichiwa nakika tetewameko tetewiteka, ahpo wahjachioi ki kaawe nokayoio, ki ikanati nahsinenurapuapua. ³Ooweru yayawatiameopua tiameo, tuuyepuapua, taamo Noono tewekachi kahtiamékamera pichiwa te'ta nakika mochtioamechitia, ahpo tetewiteka mochtionurepuapua. Ki aaata na'araka tísia naawesarieme enenurepuapua; paatarioi kiisi nawajiamé enenurepuapua, ihtaoi wiino iijiwa nawajiwaopua. Ohso kaawe puuua wahjachi ooweru kuteweopua pehjiio, te'ta kaawerumache

ahpo nokiwa tetewitenurapuapua. ⁴Wa'a tiame enesaapu ooweru yayawatiamea, wahjachi ooweruo ki yayawatiameopua pehjo, kaaweruma tiame masitemapua pu'kao, kaawe nakika yasitomichiopua ahpo kuunao, ahpo kukuchiwa nakiwaopua tiame. ⁵Pu'ka yayawatiameo masitenurapuapua tiameo, pu'ka ki yayawatiame pehjo, kaawe ahpo neesetomichio ki kaawe ahpo nokimiao, itapiti yoranariaa, kaawe inatasa iintonurepuapua. Pu'ka yayawatiameo chaanenurapuapua tiameo, pu'ka ooweru nenewikameopua wa'asio, ki ikotuwachitia mochitonurewa, ihtaoi ahpo peeniatawaeo; kaawe ahpo neesetoka mochitonurenurepuapua aaata ta'pechi mochikameo; ohso kaawe itapiti ka'karuma te'teriamekamera, yooraka mochitonurenurepuapua; ahpo kukunaopua tiameo, yooreka mochitonurenurepuapua. Pu'ka yayawatiameo, wa'a tiame tuuyenurepuapua pu'ka nenewikameo, ki aaata na'ara chaachapapuaichio pu'kao, taamo Riosichi simiyame masiteriao.

⁶Muuu Tiitoai wa'achi tiame tuuyepuapua tehtemarioi, kaawe ahpo neesetonurapuapua ahpo ikotuka eraniameo, kihta iintomichiopua wa'a tiameo. ⁷Muuu Tiitoa yomatiam aamo wahjachio, amochi tetewitiame enemitiamua, aamo kaawerumache ihsiao, aamo kaaweruma ihsiwachitia nokisimichiopua tiame; nape te'ta pichiwa wa'a tiame e'raka, aaataeoi ki aamo wistuame maaepuawichio. ⁸Muuua kaawe neesetoka masitemerimua aamo chiiiao, ka'chi aamo chaachapapuaichio, apochi ki kaawe erakoameopua Riosi chiiia aamo nayewao. Wa'a tiame masitepuapua, aaata ki kaawe erakoai pu'ka taamo Noono tewekachi kahtiame chiiia aamo masitiao, suuwe erapamichiopua pu'kao, te'ta pichiwa kaaweruma tiame aamo nayewamekoopua.

⁹Pu'ka ahpo teeko seekarachitia tekipanakiameopua, e'weka mochitoniameteiwa masitepuapua pu'kao, yooma ihta ahpo teeko nuurewachio, kihta nahsinepawa nehjiakaopua. ¹⁰Ka'karuma teerewa masitepuapua pu'kao, kihta noriwi ki kaawe ihsiwa ahpo teekoo, wa'a tiaopua ahpo teekoeo, ahpo oowe e'repuu tiame tetewipuawichioo. Wa'a tiame enesoo pu'ka wahjachi ti'tijoeriaiopua tiameo, pu'ka tísia peenia tiame taamo Newipatiame Riosichi eename masitewae, tísia kaawe teeka ohjoemeko erakomapua.

¹¹Taamo Noono tewekachi kahtiamea, tesiwewa oowepakamepuu taamoo, apoe wa'api ahpo Taana enepakaopua, apoe wa'api taamo mochikachi masitenariapa puuua, yomatiam i'ka wehjoarichi ahpo newipatemiaopua, ¹²yomatiam i'ka wehjoarichi ohjoemeeo, kaaweruma inataka mochitomichiopua, pu'kao yomatiam ahpo tatakoriniameo, ipaka mochitomichiopua, ihtaoi ki kaaweruma ikotuwa tiameo, te'ta taamo Noono tewekachi kahtiakamera,

iyorika mochitomichiopua. ¹³Wa'a te'tereka mochitomeri teemea i'ka wehjoarichi mochikaapua pehjo, ahkasi tísia peenia tiame tisiwari taawechisi, taamo Noono Newipateri Eesusi Riosie Weratiamechitia tewekachi moonakameo, eenechi weeechi tekiyachisi, pu'kao taamo puuyeka mochitoa. ¹⁴Puuu apoe enameria, apoe kaawe e'rachi iintokamepua, ahpo mukiwarichi taamo pejana nehjakaopua, yooma taamo tatakoriawichio Riosie kokosapuameo, taamo newipamichiopua, yomatiamé taamo tatakoriaria piipatekaopua, ahpo ijinuwakamera enepamichiopua, te'ta kaawerumarakamera tísia nokinariame enepamichiopua.

¹⁵Yooma i'ka eee tiame no'o aamo nayeweria nayewemitiapua, ahkai aamo oiyachiamio. Ahkai kahtiaiomua, kaawe e'raka paajutesimitiamua taamo Noono tewekachi kahtiaméchio, pukachi paparaka mochitomichiopua aamo masitesiao. Nape wistuka taamo Noonochi paparameko tuuyameo, ki taamo Noono chiia yooraka mochitoameo, teripuapua pu'kao, kiisi e'waka mochitonariamekopa pu'kao. Aata utewaeme terisaamua, taamo Noono tewekachi kahtiamé utewarirae teripuapua pu'kao, aataoi kihta suuwe erapakaopua, na'areniaiomua temarikopao.

Riosichi paparaka mochikamea, ihtana yooraka mochitomeri

3 Muu Tiitoa wa'a ti'tiopachi naanapawiameo, e'waka mochitonurepuapua pu'kao, aataoi wa'a yawichichitia te'teriaméopua, aataoi te'ta weruma te'teriaméoi. E'waka mochitonurepuapua pu'kao, ihta kaaweruma itapiti ahpo yorakejerasoopua, ahpo wa'api mochiwariwichio tekipanaturesoo. ²Pu'ka tiopachi te'teretoameopua, aataoi kihta na'arenurepuapua. Ohso kaawe ta'iria mochinurepuapua pu'kao, kihta nasiwaniame mehtachaka, kaawe ahpo e'reka tetewika, aataoi kihta ahpo weruma uuká.

³Teemea pukerio tiameo, wa'achitia ki ijinatamechitia nokayamekaipua, ki e'weka mochitoamekapa Riosio. Teemea wihkuarie chapitiame eneriaipua, ki ka'karuma ti'tjoerie wihkuarieo, pu'ka ki ka'karuma yoranarewae chapitiame eneriai teemea, ki ka'karuma ikotuwa pu'serewa. Teemea pukerio ki kaawerumachi te'tereka ohjoeriaipua; piirechi iinueka ikotuchewachio, tahpitika erakoamekai teemea. Nekumeka tetewamekai teemea wahjachio, epeche iinuwaemekopaopua ki tamochitia. ⁴Nape taamo Noono te'pa tewekachi kahtiamé, wa'a taamo te'terioiopua, tísia taamo nakiyamekapaopua, tísia taamo tesiwa e'repakamepua, pu'ka taamo ki ka'karuma nokiwachiopua puuyanakao. ⁵Riosia wa'a iintokaopua tamochio, ki nu'uti kaawe iintokamepua tamochio, taamo tísia tatakoriario, apoe

wa'apie taamo kokosapuame newipatekao. Puuu wa'a iintoriaa, kihta taamo iintowa natekachi iintokamepua, oowera tísia ki nu'uti taamo nakiyamekapapua, pukaepa ahpo Riosiwarieopua, yomatiamé ahsieme taamo piipatekamepua, weemera ahjarikamera tamochi enepateka. ⁶Taamo Noonó tewekachi kahtiamea, ahpo Taana Eesusichi iintoriaeopua, tamochi yahchepakamepua ahpo Riosiwario, ahkasi pochikame wí'suamesi. ⁷Ehpeo teemea weemera ahjari iinuekapaopua, ahpo taamo ki nu'uti tesiwewae taamo cheriwieriopaopua, puuyeka mochitoamepua, ki wahjiamesi Riosi ahjama mochipuameo.

⁸Yooma ihji aamo no'o tuuyeriaa, tisiwa ahjachi oowe e'repuame tiamepua, pichiwa simiyame. I'ka no'o cheeriachi simiyameo, eepi utewaeme chaanesipuapua pu'kao, yooma taamo te'pa kahtiame Noonochi paparameopua, pukae ahpo ne'nesetoka mochitomichiopua pu'kao, ka'karumache yoorakao. Ihji no'o chiiaa, tísia kaaweruma tiamepua, yoomawichioopua, tísia nateyame. ⁹Ka'te tehpe eenepamitiamua, ki inatame iinatukewa nehjiakaopua, kihta kaawewichio iinatukeme tiameopua. Ka'te ehkoriaami ahpo noonorichi o'inia e'enawa nayewaka, tehpe eenepamitiamua, pukachi simiyame chaachapakao, kihtawichio kaawe tiameopua. Ka'te nekakowa mehtanamitiamua, Moise nuurari yoratewachi simiyame nayewakao, puuu kihta nateyame puuupa. Yooma pukachi simiyamea, kihtawichio chaachapapuamepua wa'asio, puuu, kihta kaawerumachi taamo i'toamekopao.

¹⁰Aaata wahka taamo Noonó ti'tioparachiami ahka napawitiachio, se'wika masiteka ahpo nasiwatiame enesooopua, seenepioi oosaoi utewaeme terika tuuyepuapua pu'kao. Ki aamo e'wesooopua tísia tuuyetiaio, ka'te uuka tetewimitiapua pu'kao wa'ási. ¹¹Puuu aaata aamo kaaweruma tuuyewari tísia utewaeme tuuyetiaio ipaka tetewikamea, ahsieme wekakameko tetewimamua pu'ka wa'api ahpo nokayaeo, ahpo wa'api ki kaawe nokayaeo, ahpo wa'api Riosi kokosarichi ahpo ihpapakamepua, taamo Noonó te'pa kahtiameo, ahpo kokosapuamechi.

Paoro Tiito tuuyewa yoramichio

¹²Wee muuu Tiitoa, no'oo Atemasi tewaniame aamo uhjuresoo, Tikikooi no'o aamo uhjuresooio, a'chitiaoi Niikopori no'o tetewijerania, wa'a yasimo o'ranepu tuuroi u'matoachisio. ¹³Nehpupari tekipaname Seenasio, Aaporo tewaniameoi tiameopua, a'chitia aamo ku'imetiae ku'ipuapua pu'kao, iinuetomichiopua itapiti ahpo nakiwiao, wahka ahpo siimpachiopua. ¹⁴Wa'a aamo iintosoopua, pu'ka aamo iintoriaeo, wa'achi nokipua pepenitemamua wahjachioi, ahpo ku'ika mochitopuameopua, ahpo tesiwewa

nokiwame ku'iniameo, taamoo tiltijoeri masitiaeo. Wa'a te'teriame enesaapua ahpo ahjaka ajatowachio, nateyamerkamera nokayame enemeripua, taamo Noono tewekamechi te'teretokaopua.

Kajuyachi teepotari; Paoroe kaaweruma e'rewari tiame

¹⁵I'ka aamowichio no'o iyotewa kajuyachio, eee chiiame aamo uhjuriamenia: Yooma i'wa no'o ahjama mochikaa, yooma aamo teepotiamepua wa'a aamo kahtiachi mochikameo. Yooma wahja tamochitia Eesusichi paparameopua tiamé, teepotemitiapua tiame.

I'wasi kajuyamenia i'ka iyojura. Kaaweruma e'rewa e'riamenia wa'a aamo kahtiachi mochikámeo, taamo Noono tewekachi kahtiamé e'rewaéo.

Cheriwema i'wasio.